

infoDOK

Raport o dokumentach

IV kwartał 2010 r.

Patronat honorowy:

Patronat:

Współpraca:

Organizator:

www.DokumentyZastrzezone.pl

Uczestnicy Kampanii Informacyjnej Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE:

Banki przyjmujące zastrzeżenia od wszystkich osób:

AIG BANK POLSKA SA

Banki przyjmujące zastrzeżenia od swoich Klientów:

Partner główny:

Partnerzy:

W Systemie **DOKUMENTY ZASTRZEŻONE** uczestniczą prawie wszystkie polskie banki oraz szereg innych firm i instytucji.

Pokazane powyżej logotypy banków przedstawiają wybranych Uczestników Systemu, którzy przystąpili do **społecznej Kampanii Informacyjnej promującej System zapewniający bezpieczeństwo naszej tożsamości**. Ich szczególne potraktowanie na niniejszym materiale jest wyrazem **podziękowania ze strony Związku Banków Polskich** za wkład w promocję idei zabezpieczenia nas wszystkich przed przestępstwami z wykorzystaniem kradzionych dokumentów.

Kampanii patronuje **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Policja** oraz **Federacja Konsumentów**.

www.DokumentyZastrzezone.pl

Spis treści:

Wstęp	2
Raport w liczbach	3
W skrócie: Zgubiłem lub ukradziono mi dokumenty - co mam zrobić?	3
Opinia eksperta: Kradzież i fałszerstwa tożsamości - dokumenty USC a tożsamość	4
Podsumowanie akcji „Nie bądź karpkiem - nie daj się złowić”	8
Prawdziwe historie	10
Statystyki	11
1. Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości	12
2. Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości, a ogólna liczba przestępstw	13
3. Posługiwanie się dokumentami innej osoby	14
4. Łączna liczba i kwoty udaremnionych prób wyłudzeń kredytów	16
5. Średnia kwota udaremnionej próby wyłudzenia kredytu	17
6. Liczba udaremnionych prób wyłudzeń - wg. województw	18
7. Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń - wg. województw	19
8. Największe kwoty wyłudzeń kredytów	20

Wstęp

Szanowni Państwo,

przedstawiamy kolejny, czwarty już Raport o dokumentach infoDOK. Tym razem szczegółowej analizie poddano IV kwartał 2009 i 2010 roku. Poza standardowymi danymi kwartalnymi podsumowany został cały 2010 rok (str. 3).

W ostatnich trzech miesiącach szczególnie zauważalny jest znaczny wzrost łącznej kwoty prób wyłudzeń, która osiągnęła poziom 163 milionów złotych. To najwyższy poziom w historii niniejszego badania – wzrost o 70% w porównaniu do analogicznego okresu z 2009 roku. Patrząc także na odpowiednie wielkości z dwóch poprzednich kwartałów widać bardzo wyraźny trend wzrostowy (str. 16).

Przyczyną wystąpienia takiej sytuacji jest m.in.. podjęcie kilkunastu prób wyłudzeń pojedynczych kredytów opiewających na bardzo wysokie kwoty (str. 20), spośród których znalazł się wniosek kredytowy w wysokości aż 25 milionów zł (próba z 23 listopada 2010 r. odnotowana w województwie wielkopolskim), kolejne dwa wysokie wnioski opiewały na kwoty 9,88 mln zł (woj. dolnośląskie) oraz 6 mln zł (woj. śląskie). W ostatnich miesiącach nasilenie się zuchwałych prób wyłudzeń bardzo wysokich kwot jest bardzo wyraźne.

Jednocześnie średnia kwota próby wyłudzenia w IV kwartale 2010 r. w porównaniu do takich samych danych z 2009 r. wzrosła o 36% osiągając kwotę 38 tys. zł (str. 17).

W ostatnim kwartale odnotowano jeden z największych w historii wzrostów wielkości Centralnej Bazy Danych Systemu DZ: 28.777 dokumentów (str. 14). W porównaniu do roku 2009 - to wzrost o 37%. Świadomość Polaków w zakresie przeciwdziałania przestępczości i ochrony własnej tożsamości jest coraz wyższa. To efekt prowadzenia społecznej Kampanii Informacyjnej Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE przez Związek Banków Polskich, kilkanaście polskich banków oraz Patronów i Partnerów akcji, m.in.: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komenda Główna Policji i Federacji Konsumenta.

W części opisowej Raportu o dokumentach infoDOK prezentujemy ciekawy artykuł „Kradzież i fałszerstwa tożsamości - dokumenty USC a tożsamość” autorstwa p. Romana Łuczaka. Tekst publikujemy dzięki uprzejmości autora oraz kwartalnika „Człowiek i Dokumenty” wydawanego przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych S.A.

Przedstawiamy także informację o przedsięwziętej akcji Wydziału Wywiadowczo-Patrołowego Komendy Stołecznej Policji: „Nie bądź karpim – nie daj się złowić”, realizowanej wspólnie z Zakładem Taboru Miejskiego w Warszawie (str. 9).

Polecamy również zapoznanie się z przykładowymi policyjnymi raportami z prawdziwych zdarzeń związanych z wykorzystywaniem cudzej tożsamości (str. 11).

Zapraszam do lektury Raportu infoDOK.

Grzegorz Kondek
Centrum Prawa Bankowego i Informacji,
Związek Banków Polskich

Raport w liczbach

IV kwartał 2010:	Podsumowanie 2010 roku:	
950 095	950 095	Wielkość Centralnej Bazy Danych Systemu DZ (dokumenty tożsamości)
28 777	101 890	Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości
1 984	7 557	Liczba udaremnionych prób wyłudzeń kredytów
163 496 138 zł	458 075 223 zł	Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów
38 323 zł	31 323 zł	Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów
25 000 000 zł	25 000 000 zł	Kwota największej udaremnionej próby wyłudzenia kredytu

W skrócie: Zgubiłem lub ukradziono mi dokumenty - co mam zrobić?

"Zgubiłem dokumenty", "zgubiłem dowód osobisty", "ukradli mi paszport", "zgubiłem prawo jazdy" - gdy znajduj się Państwo w takiej sytuacji, należy jak najszybciej:

- Powiadomić oddział banku**, w którym posiadamy rachunek lub którego jesteśmy stałym klientem (albo, gdy nie mamy konta bankowego, iść do banku, który przyjmuje zastrzeżenia nie tylko od swoich klientów - aktualna lista www.DokumentyZastrzezone.pl) - tak postępujemy zarówno w przypadku zwykłego zgubienia, jak i utraty dokumentu w wyniku kradzieży. Powiadomienie polega na złożeniu wniosku o zastrzeżenie dokumentu - dyspozycja jest potrzebna, aby bank wpisał zastrzeżenie do Centralnej Bazy Danych Systemu DZ.
- Powiadomić najbliższą jednostkę policji** - jeśli dokument został utracony w wyniku kradzieży.
- Zawiadomić najbliższy organ gminy lub placówkę konsularną** i wyrobić nowy dokument. Informacje dotyczące konieczności zawiadomienia organu gminy znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji - www.mswia.gov.pl.

System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE to ogólnopolski system zastrzegania skradzionych i zagubionych dokumentów tożsamości chroniący przed wyłudzeniami z ich użyciem.

Informacje z jednego banku, poprzez System DZ, są błyskawicznie przekazywane do wszystkich banków i instytucji korzystających z Systemu. Na życzenie klienta może być wydane pisemne potwierdzenie przyjęcia dyspozycji.

Opinia eksperta

Roman Łuczak

Kradzież i fałszerstwa tożsamości - dokumenty USC a tożsamość

Roman Łuczak -
kieruje Wydziałem
Badań Dokumentów
i Techniki

Audiowizualnych
Centralnego
Laboratorium
Kryminalistycznego
Komendy Głównej
Policji.

Jako ekspert i biegły
sądowy od ponad 20 lat
zajmuje się badaniem
dokumentów.

Absolwent Wydziału
Chemii UW.

W środkach masowego przekazu wiele mówi się o kradzieży tożsamości i podszywaniu się pod inne osoby, głównie jednak pod kątem zagrożeń internetowych. Pewne terminy na stałe już weszły do codziennego użycia. Większość z nas już wie, co to jest phishing, skimming czy inne działania przestępców oparte na nowoczesnej technice, często z wykorzystaniem inżynierii społecznej. Użytkownicy internetu, właściciele kart kredytowych i elektronicznych rachunków bankowych są potencjalnymi ofiarami kradzieży tożsamości. Na Zachodzie pojawiły się już nawet ubezpieczenia na taką okoliczność, gdyż na kradzież tożsamości narażony jest praktycznie każdy. Ale działania przestępców skierowane na pozyskanie danych innych osób zdarzają się również poza siecią, w codziennym życiu. Dane są kradzione z wielu papierowych dokumentów, których my sami, albo instytucje posługujące się nimi, nie zabezpieczamy właściwie. Są to również informacje, które po wykorzystaniu nie są w sposób bezpieczny zniszczone.

Kradzież tożsamości (fałszerstwo tożsamości) to wszelkie celowe, nieuprawnione operacje dokonywane przez osoby trzecie na czyichś danych osobowych, np. używanie nazwiska i imienia, numeru PESEL, adresu zameldowania, danych dotyczących kart kredytowych, numerów rachunków bankowych, kodów PIN itd. Może mieć to charakter wirtualny, gdy przestępca podszywa się pod inną osobę np. w internecie, ale może mieć również charakter rzeczywisty, gdy wytwarzane są realne, ale nieprawdziwe (fałszywe) dokumenty.

Z danych socjologicznych wynika, iż prawie 90% Polaków jest świadomych tego, że ich zgoda jest niezbędna do wykorzystania danych osobowych. Najbardziej świadome w tej kwestii są osoby młode i dobrze wykształcone. Jednocześnie tylko (aż?) 70% Polaków natychmiast zgłasza utratę dowodu osobistego, paszportu czy prawa jazdy. Około 60% porównuje dane z wyciągów finansowych z dowodami zapłaty i sprawdza wyciągi transakcji zawartych kartą kredytową. Podobny odsetek Polaków ręcznie niszczy dokumenty z danymi osobowymi przed wyrzuceniem ich do kosza. To są działania, które każdy świadomy wagi „papierowych informacji” musi podejmować, chcąc chronić swój spokój i pieniądze.

Prawie co drugi Polak ma świadomość, że istnieje realne zagrożenie fałszerstwem lub kradzieżą tożsamości. Dla innych krajów europejskich wskaźnik ten jest wyższy i wynosi prawie 75%. Jednocześnie prawie 40% Polaków nie ma pełnej wiedzy na temat, w jaki sposób można „stracić” dane osobowe, co oszuści mogą z nimi zrobić, czy jaka jest wartość dowodu osobistego dla oszusta.

Według badań przeprowadzonych przez TNS OBOP, 7% Polaków (w tym 10% kobiet i 3% mężczyzn) przyznaje się, że padło ofiarą kradzieży lub fałszerstwa danych osobowych. To wskaźnik ponad dwa razy wyższy niż w rozwiniętych państwach Unii. Takie konkluzje przynosi porównanie wyników badań TNS OBOP w Polsce i badań dotyczących ochrony danych osobowych Identity Fraud Creeping Across Europe przeprowadzonych w Belgii, Holandii, Irlandii, Niemczech i Wielkiej Brytanii.

Rys. 1. Oryginalny nadruk

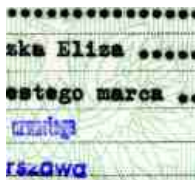
Rys. 2. Fałszywy nadruk

Pozyskane, zarówno w cyberprzestrzeni jak i w realnym świecie, dane mogą zostać wykorzystane do różnych działań przestępczych. Falszywy dokument tożsamości to dla przestępców podstawa działania w wielu obszarach. Najczęściej wskazuje się na zagrożenia finansowe – kradzież pieniędzy z konta, rachunki do zapłaceniu np. za luksusowy hotel, w którym z pewnością nie byliśmy, możemy też znaleźć się na „czarnej liście” banków jako nierzetelni klienci, a wtedy o kredycie lub zakupach na raty można zapomnieć.

Ale przecież istnieją znacznie poważniejsze zagrożenia np. działania zorganizowanych grup przestępczych, przestępczość międzynarodowa czy działania terrorystyczne, w których wykorzystywane są falszywe dokumenty, w tym również dokumenty z prawdziwymi danymi. Stworzenie tzw. bliźniaka to dla przestępców sytuacja bardzo korzystna. Nawet podczas sprawdzania w różnorodnych bazach dokumentów wszystko się zgadza – dane osobowe, numeracja, daty. Odnotowane były przypadki wyłudzeń pieniędzy z banków na podstawie falszywych dowodów osobistych, gdzie po wypełnieniu kradzionego blankietu dowodu (były to jeszcze dowody książeczkowe) danymi autentycznego posiadacza konta i wklejeniu zdjęcia tzw. słupa wypłacane były pieniądze z kont niczego nie podejrzewających ludzi. Aby wszystko się zgadzało, fałszerz z kradzionego blankietu usuwał oznaczenia serii i numeracji z każdej kartki i nanosił požądane, czyli prawdziwe oznaczenie serii i numeru książeczki. Działo się to w czasach wydawania dowodów osobistych w gminach i związanych z tym kradzieżami czystych książeczek dowodów osobistych. Dziś, przy centralizacji systemu wydawania dowodów osobistych, dostęp do oryginalnych blankietów jest prawie niemożliwy.

Jak dzisiaj oszust może zdobyć „dobry” dowód osobisty? Może próbować podrobić dowód, czyli wykonać „na wzór i podobieństwo” oryginału, ale stosowane w nowoczesnych dokumentach wielostopniowe systemy zabezpieczeń przed fałszerstwem znacznie utrudniają sprawę. Podobnie będzie w przypadku prób przerobienia dowodu, czyli wymiany zdjęcia lub zmiany innych danych. W 2011 r. mają się pojawić polskie biometryczne dowody osobiste – dodatkowa przeszkoda dla fałszerzy, bo dokument tożsamości będzie niemalże „fizycznie” związany z jego posiadaczem. Stara zasada brzmi: tańcuch jest tak mocny, jak mocne jest najstabsze ogniwo. Co jest dziś takim słabym ogniwem? Dokument? Jak wskazano powyżej – raczej nie. Personalizacja? Przy szczelnym centralnym systemie wytwarzania dokumentów też chyba nie. System przesyłania danych z urzędu gminy do Centrum Personalizacji? Ingerencja w ten system wymagałaby sporej wiedzy teleinformatycznej i z pewnością byłoby to bardzo kosztowne. A zatem może same dane? W tym obszarze narażenie na wprowadzenie falszywych informacji jest duże. Uczciwości urzędników nie chciałbym kwestionować, choć niektórzy

Rys. 3. Oryginalny nadruk

Rys. 4. Falszwy nadruk

twierdzą, że zawsze to człowiek jest najstabszym ogniwem każdego systemu. Natomiast gdy urzędnik zostanie wprowadzony w błąd i otrzyma nieprawdziwe dane od obywatela, dojdzie wtedy do tzw. fałszu intelektualnego. Dla przestępców to sytuacja doskonała, bo uzyskają dokument oryginalny, którego prawdziwości od strony materialnej nikt nie będzie w stanie zakwestionować.

Wydaje mi się zatem, że takim słabym ogniwem jest wiarygodność danych przedkładanych w **dokumentach Urzędu Stanu Cywilnego**. Jest to jedna z niewielu już grup dokumentów zabezpieczana zbyt słabo, nieadekwatnie do swojej rangi. Powraca tu – od lat temat konieczności opracowania ustawy o dokumentach publicznych, określającej m.in., jakie grupy dokumentów powinny być ustawowo zabezpieczone przed fałszerstwem i na jakim poziomie. Wprowadzone standardy wytwarzania dokumentów zakończyłyby obecną dowolność zamawiania, wykonywania i wydawania dokumentów przez poszczególne resorty, a właściwie urzędników, którzy rzadko dostrzegają zagrożenia spowodowane fałszerstwami.

Temat jest znany i dyskutowany od początku lat 90. ubiegłego wieku. Projekt ustawy o dokumentach publicznych zamieszczono również w niniejszym periodyku (zob. Człowiek i Dokumenty nr 3/2006). Miejmy nadzieję, że kolejne działania podejmowane w tym zakresie – tym razem przez MSWiA – zakończą się wreszcie sukcesem i wszystkie ważne dla bezpieczeństwa państwa i zwykłych obywateli dokumenty będą zabezpieczane na odpowiednim poziomie.

Dokumenty Urzędu Stanu Cywilnego – odpisy zupełne i skrócone aktów stanu cywilnego (aktu urodzenia, aktu zgonu, aktu małżeństwa) są podstawowymi dokumentami koniecznymi w wielu sytuacjach życiowych, w tym przy występowaniu o dowód osobisty. (Mając dowód, można już wystąpić o paszport). Aby uzyskać dowód osobisty, należy przedłożyć odpis skrócony aktu urodzenia, a w przypadku małżonków również odpis skrócony aktu małżeństwa. Zgodnie z **Ustawą o Ewidencji Ludności i Dowodach Osobistych** w Polsce posiadanie dowodu osobistego jest obligatoryjne. Każdy po ukończeniu 18. roku życia ma obowiązek wystąpić o pierwszy dowód, a w przypadku zmiany danych osobowych, utraty bądź zniszczenia dowodu o kolejny (od 2011 r. dowody wydawane będą za darmo, ciekawa inicjatywa postów).

Rys. 5. Oryginalny nadruk

Rys. 6. Falszywy nadruk

Rys. 7.8.9. Oryginalny nadruk

Konieczny do uzyskania dowodu osobistego odpis skrócony aktu urodzenia jest zwykłym drukiem (blankietem) z kategorii akcydensów manipulacyjnych i przez długie lata był wykonywany najprostszymi technikami drukarskimi – nadruk techniką offsetową na zwykłym papierze, bez jakichkolwiek zabezpieczeń przed fałszerstwem. Zamawiany doraźnie przez urzędy w różnych drukarniach, różniący się topografią, odcieniami koloru, a nawet wielkością. Od 2000 r. wprowadzono jednolity we wszystkich odpisach papier z wielotonowym znakiem wodnym. Jest to jednak zdecydowanie za mało. Przydałoby się zabezpieczenie szaty graficznej, np. gilosz irysowy, może jakaś bordiura w stalorycie, nadruk farbą optycznie zmienną, zabezpieczenie chemiczne w papierze. Poziom zbliżyłby się do świadectwa dojrzałości. No i konieczne wydaje się numerowanie blankietów, co znacznie uszczelnitoby system i pozwoliłoby ujawnić kradzione.

Z własnych doświadczeń biegłego mogę stwierdzić, że badanie takich dokumentów jak odpisy skrócone aktów Urzędu Stanu Cywilnego nie jest specjalnie satysfakcjonujące. Dokumenty podrobione technikami prymitywnymi, jak kopie z urzędzeń laserowych czy atramentowych, są dla eksperta proste do rozpoznania (rys. 1 i 2), choć dla urzędnika może to już stanowić problem. Jeśli natomiast fałszerz wykorzysta łatwo dziś dostępną technikę druku offsetowego, to już zaczynają się problemy. Żaden ekspert nie lubi sytuacji, gdy musi stwierdzić, że nie wie, czy dokument jest autentyczny czy fałszywy. Identyczna technika nadruku siatki giloszowej i napisów zarówno w przypadku dokumentów oryginalnych, jak i fałszywych, nie utrudnia pracy. Właściwie jedyne różnice występują czasami w jakości wykonania nadruków (rys. 3 i 4 oraz 5 i 6), ale przy występującej różnorodności dokumentów autentycznych (zob. rys. 7, 8 i 9) nie zawsze sama jakość wykonania dokumentu pozwala na kategoryczne wnioski. Kwestia poprawnego wypełnienia dokumentu, sfalszowania odcisków pieczęci i pieczętek to też dzisiaj nie jest problem dla wielu fałszerzy.

Czasami zdarzają się ciekawostki fałszerskie, np. gdy fałszerz wykorzystał grafikę polskiego godła wprowadzoną w grudniu 1989 r. do podrobienia dokumentów datowanych na lata 70. XX w. Odcięta wprawdzie została korona, ale zmienione w 1989 r. kwiatony z dwoma krótszymi płatkami w skrzydłach pozostały (rys. 10 i 11).

Można by zapytać, po co dzisiaj dalej zajmować się dokumentami papierowymi, czy nie lepiej postawić na e-administrację? Oczywiście, że tak. Jeśli mielibyśmy powszechnie dostępny, choćby na poziomie właściwych urzędów oraz kompletny system ewidencji ludności, można by z wielu koniecznych dziś dokumentów papierowych zrezygnować. Dla wygody obywateli i ochrony lasów. Ale, niestety, nie mamy takiego systemu, a jego stworzenie napotyka wiele przeszkód. Po przyjęciu programu naprawczego (czyli de facto ograniczeniu zakresu) realizacji przeciagającego się z roku na rok rządowego projektu PESEL 2, wykonanie planowanej wcześniej w jego ramach aplikacji Centralny Rejestr Odpisów Aktów Stanu Cywilnego (CRASC) jest bardzo wątpliwe. Czy nowy projekt tzw. **pl.ID** zmieni tę sytuację? Może, tylko kiedy? Może zatem warto jeszcze zmienić dokumenty Urzędu Stanu Cywilnego, aby były bezpieczniejsze i przy okazji ładniejsze!

Rys. 10. Godło państwowe stosowane na dokumentach w latach 70. XX w.

Rys. 11. Usunięta korona, ale zmienione w nowym godle kwiaty pozostały

Niniejszy tekst to przedruk artykułu opublikowanego w kwartalniku Człowiek i Dokumenty Nr 16, który publikujemy dzięki uprzejmości Autora i Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. - wydawcy czasopisma.

Podsumowanie akcji „Nie bądź karpem - nie daj się złowić”

Policjanci Wydziału Wywiadowczo-Patrolowego KSP podsumowali akcję „Nie bądź karpem – nie daj się złowić”. Prowadzone od pierwszego grudnia działania przyczyniły się do utrzymania liczby zdarzeń w porównaniu do ubiegłego roku, w którym również przeprowadzano działania pod hasłem „Nie daj się złowić”. W porównaniu z rokiem 2008 kiedy nie przeprowadzano takich działań, zanotowano o 32% mniej zdarzeń. W tym czasie funkcjonariusze WWP oraz Straży Miejskiej zatrzymali na gorącym uczynku 84 sprawców przestępstw!

Działania prowadzone w przedsięwziętym okresie przez Wydział Wywiadowczo-Patrolowy KSP miały ograniczyć liczbę kradzieży kieszonkowych w miejscach publicznych, m.in. na przystankach, dworcach i w komunikacji miejskiej oraz w placówkach handlowych i gastronomicznych.

Wspólne działania z Zarządem Transportu Miejskiego, uświadamiające nierozważnym osobom, że brak nadzoru nad posiadany bagażem może prowokować potencjalnych złodziei, kolportowanie ulotek z hasłem „Nie bądź karpem – nie daj się złowić” oraz wywieszanie plakatów informujących o tym, jak uniknąć zagrożenia, a przede wszystkim wzmożone kontrole przyniosły oczekiwane efekty.

W tym czasie w porównaniu do roku 2008 kiedy nie prowadzono podobnej akcji, spadła ilość zgłoszonych kradzieży o 32%. Udało się utrzymać taki sam poziom jak w roku ubiegłym, w którym również prowadzono akcję pod hasłem „Nie daj się złowić”.

Ogółem zatrzymano aż 84 sprawców przestępstw. W ręce policjantów trafiali dobrze znani im kieszonkowcy – jeden z nich był zatrzymywany już dwanaście razy na kradzieży kieszonkowej, nieświadomym ofiarom zwracano natychmiast skradzione przedmioty. Dodatkowo policjanci ujęli 29 osób poszukiwanych przez wymiar sprawiedliwości. Funkcjonariusze interweniowali 4576 razy.

Wsparcie i pomocy w akcji udzielił Związek Banków Polskich.

Źródło: www.policja.waw.pl

Materiał wykorzystywany podczas akcji „Nie bądź karpiem - nie daj się złowić”

PAMIĘTAJ

- W tłoku bądź ostrożny
- Obserwuj otoczenie i swój bagaż
- Pamiętaj, obserwowane osoby nie kradną
- Zabezpiecz dobrze pieniądze i dokumenty
- Noś przy sobie tylko niezbędną gotówkę
- Niewielkie kwoty trzymaj w kilku miejscach
- Nie demonstruj zawartości portfela
- Nie noś portfela w tylnej kieszeni spodni
- Nie noś pieniędzy w bocznych kieszeniach
- Torebkę zawsze trzymaj przed sobą

WWW.POLICJA.WAW.PL

LINIA ALARMOWA 112

NIE BĄDŹ KARPIEM

NIE DAJ SIĘ ZŁOWIĆ

Zarząd
Transportu
Miejskiego

TVP WARSZAWA

WWW.DOKUMENTYZASTRZEZONE.PL

CityINFO

City Channel

Prawdziwe historie

Sfalszowane karty kredytowe

piątek, 12 listopada 2010

Wrocławscy policjanci zatrzymali kolejną, trzecią już osobę, w sprawie postugiwania się sfalszowanymi kartami kredytowymi. Transakcji fałszywymi kartami dokonano w kilkuset placówkach handlowo - usługowych w całym kraju, wykorzystując przy tym dane osobowe co najmniej 100 obywateli USA.

Funkcjonariusze Wydziału do Walki z Przeszecznością Gospodarczą Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu zatrzymali 57-letnią kobietę podejrzaną o postugiwanie się sfalszowanymi kartami kredytowymi z danymi obywateli amerykańskich. Wcześniej, w tej sprawie policjanci zatrzymali już dwóch mężczyzn.

Na ślad działalności grupy funkcjonariusze wpadli po tym, jak jedna z zatrzymanych osób wydała w nocnym klubie blisko 20 tys. złotych, płacąc kartą. Później policjanci powiązali różne podejrzone transakcje w innych miejscach. Jak ustalono, jeden z zatrzymanych mężczyzn, 26-latek kierował grupą, która realizowała płatności sfalszowanymi kartami płatniczymi, na których znajdowały się dane amerykańskich obywateli. Transakcje były realizowane od maja do sierpnia 2010 roku w różnych sklepach i galeriach handlowych, a także w klubach nocnych na terenie całego kraju.

Opiewały one łącznie na kwotę blisko 300 tys. złotych. Grupa kupowała drogie perfumy, sprzęt elektroniczny, zegarki oraz wydawała pieniądze w klubach i na dyskotekach. W wyniku podjętych czynności policjanci zabezpieczyli już część z zakupionego w bezprawny sposób mienia.

Podejrzewanym grozi kara do 10 lat pozbawienia wolności.

Ma na koncie co najmniej 25 oszustw

wtorek, 7 grudnia 2010

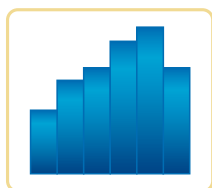
Wrocławscy policjanci zatrzymali dwóch mężczyzn podejrzanym o usiłowanie wyłudzenia kredytu gotówkowego. Okazało się, że jeden z nich ma na koncie 25 takich czynów na terenie całego kraju, gdzie wartość strat oszacowano na blisko 350 tysięcy złotych.

6 grudnia 2010 roku funkcjonariusze Wydziału do Walki z Przeszecznością Gospodarczą Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu zatrzymali dwóch mężczyzn w wieku 29 i 53 lat, podejrzanym o usiłowanie wyłudzenia blisko 50 tysięcy złotych kredytu gotówkowego w jednej z placówek bankowych na terenie Starego Miasta. Mężczyźni posłużyli się sfalszowanymi dokumentami.

Dodatkowo policjanci udowodnili starszemu z mężczyzn 25 oszustw i prób wyłudzeń, do jakich doszło na terenie całego kraju. Nie tylko próbował wyłudzać kredyty w placówkach bankowych, próbował również oszukiwać w sklepach, gdzie można było kupić sprzęt w systemie ratalnym. Również w tych przypadkach postugiwiał się sfalszowanymi dokumentami. Funkcjonariusze szacują, że straty powstałe w wyniku tych zdarzeń opiewają na blisko 350 tysięcy złotych.

Zatrzymani mężczyźni byli wcześniej notowani w związku z przestępstwami przeciwko mieniu. Obecnie policjanci sprawdzają, czy 53-latek ma na swoim koncie większą liczbę wyłudzeń. Za oszustwo grozi kara do 8 lat pozbawienia wolności.

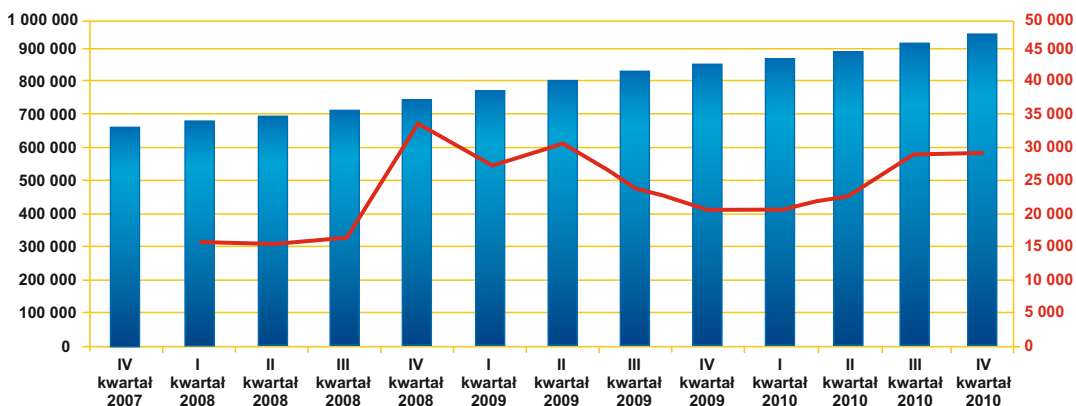

STATYSTYKI

1. Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości: IV kwartał 2007 - IV kwartał 2010

Wielkość bazy na koniec kwartału   Kwartalna wielkość przyrostu

Kwartał	Wielkość bazy na koniec kwartału	Kwartalna wielkość przyrostu
IV kwartał 2007	661 083	
I kwartał 2008	677 189	16 106
II kwartał 2008	693 202	16 013
III kwartał 2008	709 827	16 625
IV kwartał 2008	743 894	34 067
I kwartał 2009	771 767	27 873
II kwartał 2009	802 835	31 068
III kwartał 2009	827 129	24 294
IV kwartał 2009	848 205	21 076
I kwartał 2010	869 111	20 906
II kwartał 2010	892 616	23 505
III kwartał 2010	921 318	28 702
IV kwartał 2010	950 095	28 777

Znaczący wzrost liczby zastrzeganych dokumentów widoczny od IV kwartału 2008 roku jest efektem rozpoczęcia Kampanii Informacyjnej Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE.

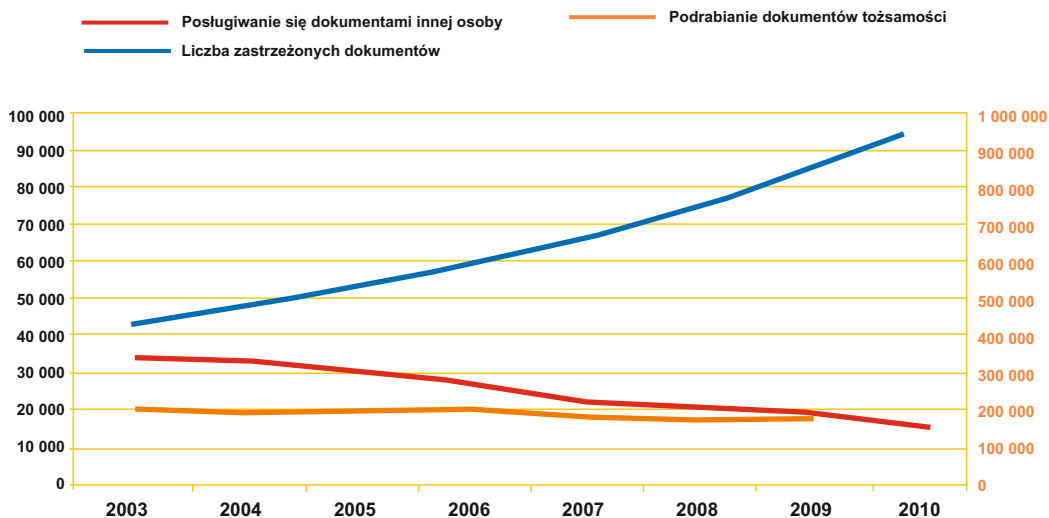
Źródło: ZBP

Ilekość w niniejszym raporcie jest mowa o liczbie zastrzeżonych dokumentów tożsamości dane te dotyczą następujących rodzajów dokumentów:

- ✓ dowody osobiste,
- ✓ paszporty,
- ✓ prawa jazdy,
- ✓ książeczki wojskowe,
- ✓ książeczki marynarskie,
- ✓ karty pobytu,
- ✓ dokumenty zagraniczne,
- ✓ dowody rejestracyjne,
- ✓ karty płatnicze.

2. Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości oraz ogólna liczba przestępstw dot. dokumentów

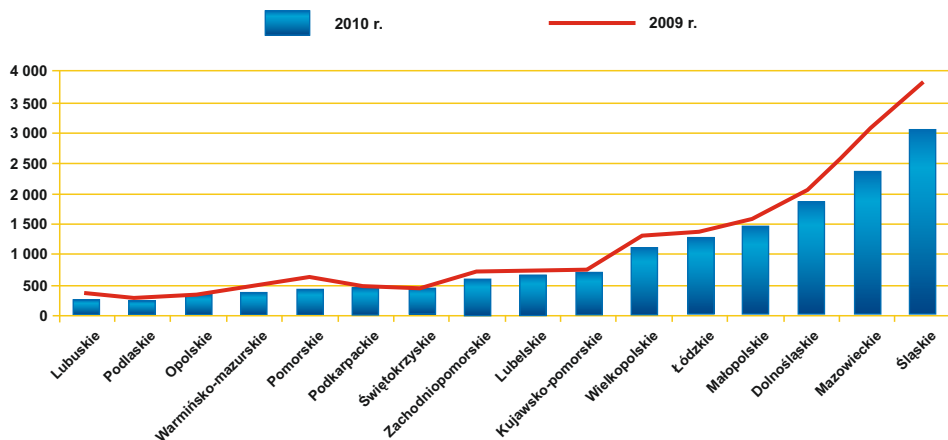
Rok	Posługiwanie się dokumentami innej osoby	Podrabianie dokumentów tożsamości	Liczba zastrzeżonych dokumentów
2003	33 775	20 949	436 779
2004	33 350	19 358	480 006
2005	30 391	19 937	530 863
2006	27 322	19 217	590 694
2007	22 087	18 319	661 083
2008	19 729	17 340	743 894
2009	18 228	17 804	848 205
2010	15 770		950 095

W dniu publikacji raportu nie były jeszcze znane dane policyjne o liczbie przestępstw w 2010 r.

Źródło: www.policja.pl, ZBP

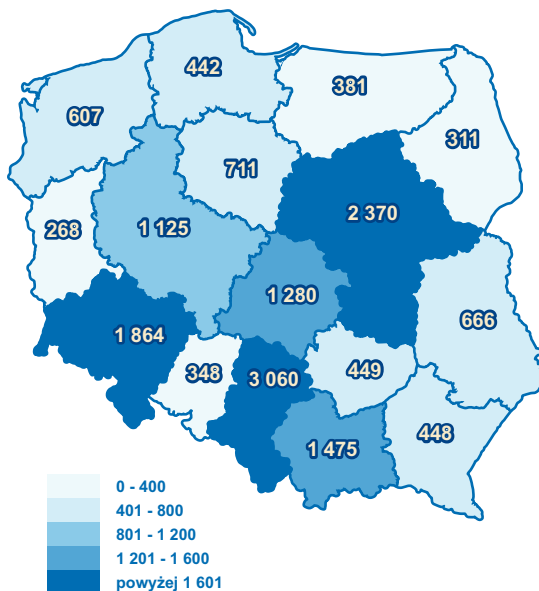

3. Posługiwanie się dokumentami innej osoby: 2009 - 2010

Województwo	2009 r.	2010 r.
Lubuskie	347	268
Podlaskie	280	311
Opolskie	341	348
Warmińsko-mazurskie	468	381
Pomorskie	632	442
Podkarpackie	473	448
Świętokrzyskie	448	449
Zachodniopomorskie	713	607
Lubelskie	742	666
Kujawsko-pomorskie	748	711
Wielkopolskie	1 283	1 125
Łódzkie	1 370	1 280
Małopolskie	1 600	1 475
Dolnośląskie	2 067	1 864
Mazowieckie	2 985	2 370
Śląskie	3 798	3 060

2010 r. - wg. województw

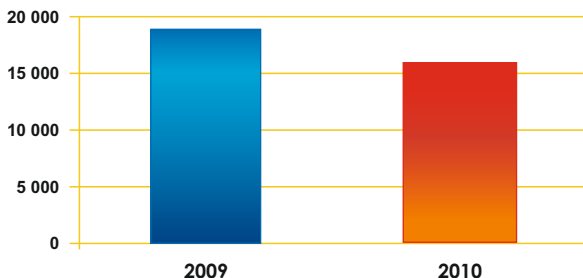

Źródło: Komenda Główna Policji

Postępowania stwierdzone ogółem dla całej Polski: 2009 / 2010

2009 r.	2010 r.
18 295	15 805

W 2010 roku najczęściej przypadków posługiwania się dokumentami innej osoby zaobserwowano w województwach Śląskim i Mazowieckim. Jednak porównując rok 2010 do 2009 widzimy znaczny spadek przestępstw. Postępowania stwierdzone ogółem dotyczące posługiwania się dokumentami innej osoby w Polsce zmniejszyły się w 2010 r. o 2 490 w stosunku do 2009 r.

Postępowania stwierdzone ogółem dotyczą czynów zabronionych z art. 274, art. 275 § 1, art. 275 § 1-2 kodeksu karnego.

Zapisy w kodeksie karnym dotyczące dokumentów:

Art. 274

Kto zbywa własny lub cudzy dokument stwierdzający tożsamość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 275

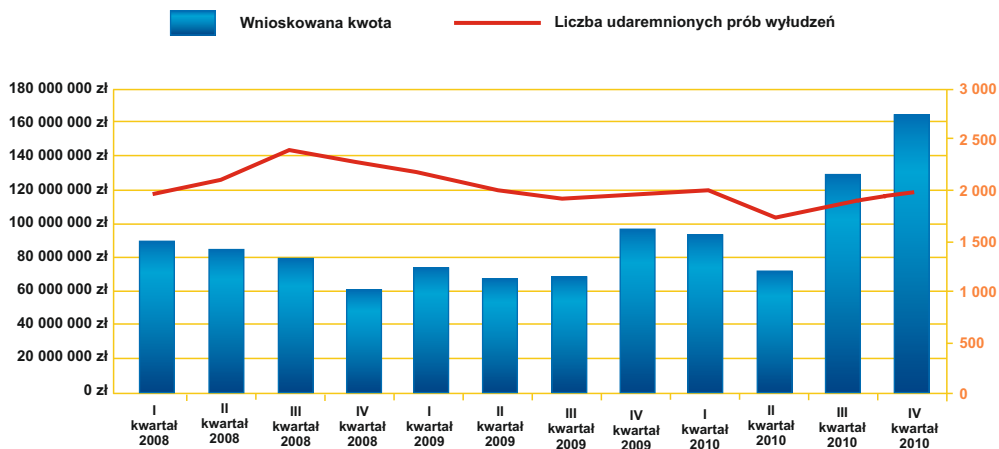
§ 1. Kto posługuje się dokumentem stwierdzającym tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe lub dokument taki kradnie lub go przywłaszcza, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bezprawnie przewozi, przenosi lub przesyła za granicę dokument stwierdzający tożsamość innej osoby albo jej prawa majątkowe.

Źródło: Komenda Główna Policji

4. Łączne liczby i kwoty udaremnionych prób wyłudzeń kredytów: I kwartał 2008 - IV kwartał 2010

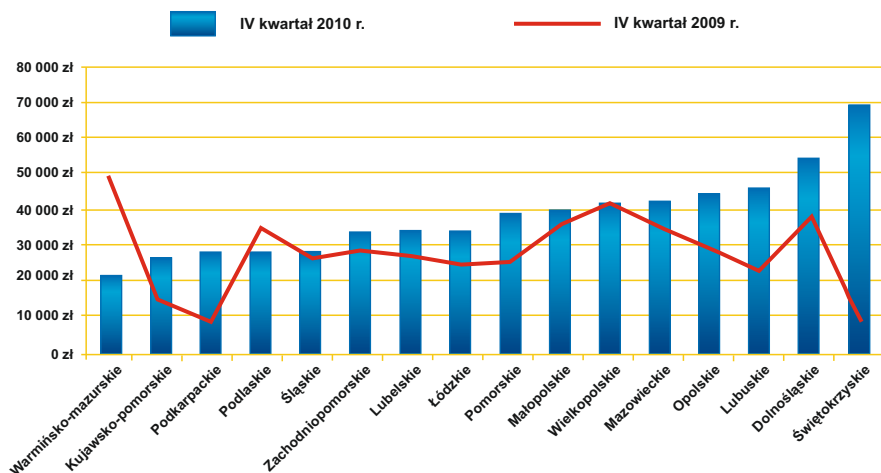

Kwartał	Wnioskowana kwota	Liczba udaremnionych prób wyłudzeń
I kwartał 2008	90 306 120	1 964
II kwartał 2008	85 876 991	2 125
III kwartał 2008	79 862 205	2 412
IV kwartał 2008	61 521 383	2 305
I kwartał 2009	73 412 811	2 194
II kwartał 2009	67 524 894	1 996
III kwartał 2009	68 239 738	1 901
IV kwartał 2009	96 380 239	1 965
I kwartał 2010	94 689 393	1 988
II kwartał 2010	71 336 265	1 720
III kwartał 2010	128 553 427	1 865
IV kwartał 2010	163 496 138	1 984

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych BIK

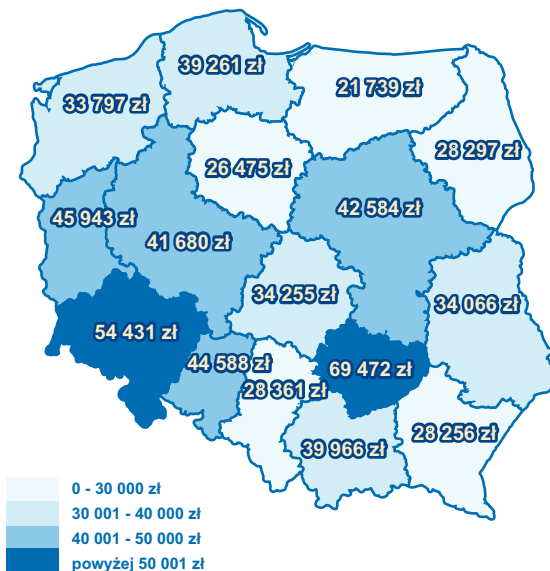

5. Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów: IV kwartał 2009/2010 r. - wg. województw

IV kwartał 2010 r. - wg. województw

Województwo	IV kw. 2009 r.	IV kw. 2010 r.
Warmińsko-mazurskie	48 846 zł	21 739 zł
Kujawsko-pomorskie	13 775 zł	26 475 zł
Podkarpackie	8 544 zł	28 256 zł
Podlaskie	34 203 zł	28 297 zł
Śląskie	26 552 zł	28 361 zł
Zachodniopomorskie	28 606 zł	33 797 zł
Lubelskie	27 106 zł	34 066 zł
Łódzkie	24 673 zł	34 255 zł
Pomorskie	25 666 zł	39 261 zł
Małopolskie	35 970 zł	39 966 zł
Wielkopolskie	42 290 zł	41 680 zł
Mazowieckie	35 970 zł	42 584 zł
Opolskie	29 243 zł	44 588 zł
Lubuskie	22 680 zł	45 943 zł
Dolnośląskie	38 129 zł	54 431 zł
Świętokrzyskie	8 503 zł	69 472 zł
Średnia dla Polski	28 119 zł	38 323 zł

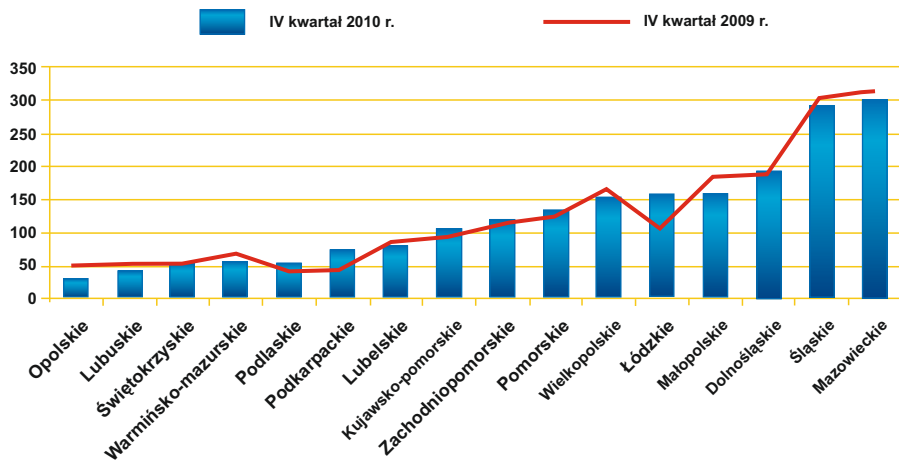

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych BIK

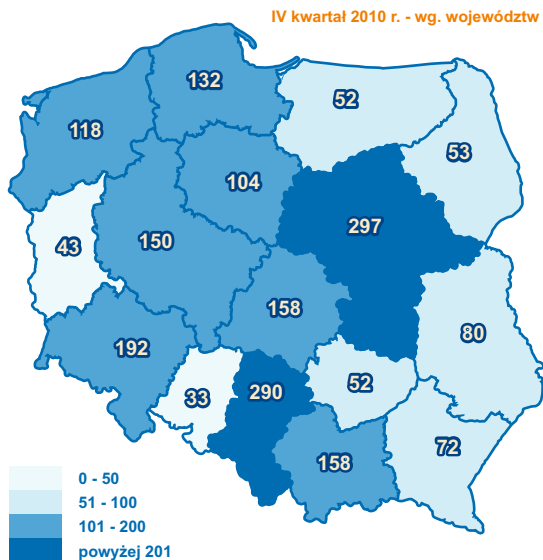
Przy wyliczeniu zostały odrzucone najbardziej ekstremalne wyniki (największe kwoty przekraczające 1 mln zł.), które mogły w znaczny sposób wpłynąć na średnią kwotę udaremnionych prób wyłudzeń w poszczególnych województwach.

6. Liczba udaremnionych prób wyłudzeń: IV kwartał 2009/2010 r. - porównanie wg. województw

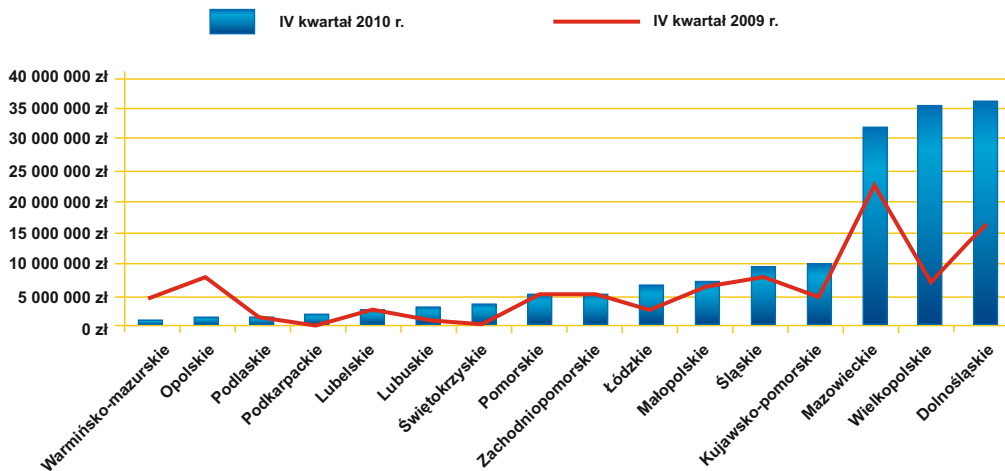
Województwo	IV kw. 2009 r.	IV kw. 2010 r.
Opolskie	49	33
Lubuskie	52	43
Świętokrzyskie	53	52
Warmińsko-mazurskie	65	52
Podlaskie	41	53
Podkarpackie	43	72
Lubelskie	86	80
Kujawsko-pomorskie	92	104
Zachodniopomorskie	111	118
Pomorskie	124	132
Wielkopolskie	164	150
Łódzkie	104	158
Małopolskie	183	158
Dolnośląskie	187	192
Śląskie	301	297
Mazowieckie	310	297
Średnia dla Polski	123	124

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych BIK

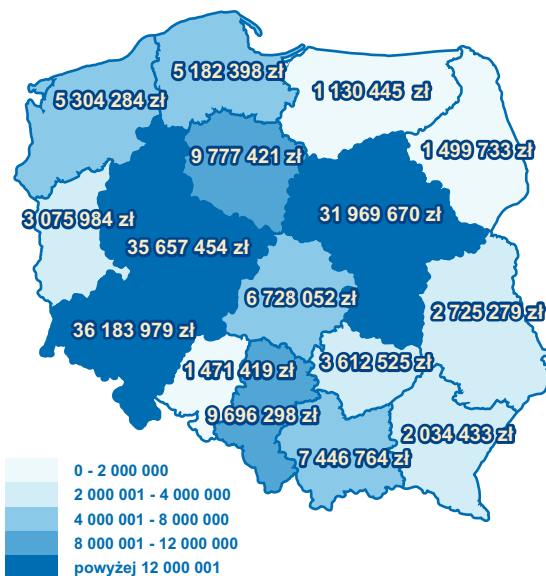

7. Łączna kwota udaremniionych prób wyłudzeń: IV kwartał 2009/2010 r. - wg. województw

	IV kw. 2009 r.	IV kw. 2010 r.
Warmińsko-mazurskie	4 296 164 zł	1 130 445 zł
Opolskie	7 692 118 zł	1 471 419 zł
Podlaskie	1 402 310 zł	1 499 733 zł
Podkarpackie	367 402 zł	2 034 433 zł
Lubelskie	2 331 096 zł	2 725 279 zł
Lubuskie	1 179 335 zł	3 075 984 zł
Świętokrzyskie	450 666 zł	3 612 525 zł
Pomorskie	5 416 894 zł	5 182 398 zł
Zachodniopomorskie	5 246 611 zł	5 304 284 zł
Łódzkie	2 566 027 zł	6 728 052 zł
Małopolskie	6 582 575 zł	7 446 764 zł
Śląskie	7 992 172 zł	9 696 298 zł
Kujawsko-pomorskie	4 476 191 zł	9 777 421 zł
Mazowieckie	23 207 334 zł	31 969 670 zł
Wielkopolskie	6 935 569 zł	35 657 454 zł
Dolnośląskie	16 237 775 zł	36 183 979 zł
Średnia dla Polski	6 023 765 zł	10 218 509 zł

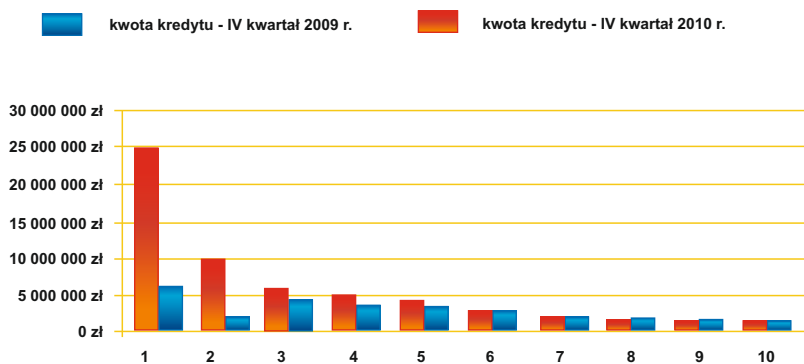
IV kwartał 2010 r. - wg. województw

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych BIK

8. Największe kwoty prób wyłudzeń kredytów: IV kwartał 2009/2010 r.

Województwo	Kwota kredytu - IV kwartał 2010 r.
Wielkopolskie	25 000 000 zł
Dolnośląskie	9 882 750 zł
Śląskie	6 000 000 zł
Mazowieckie	4 997 000 zł
Mazowieckie	4 377 500 zł
Dolnośląskie	3 000 000 zł
Dolnośląskie	2 000 000 zł
Mazowieckie	1 680 000 zł
Mazowieckie	1 530 000 zł
Śląskie	1 500 000 zł

Województwo	Kwota kredytu - IV kwartał 2009 r.
Dolnośląskie	6 184 000 zł
Opolskie	4 400 000 zł
Mazowieckie	3 538 805 zł
Mazowieckie	3 393 905 zł
Dolnośląskie	3 000 000 zł
Zachodniopomorskie	2 100 000 zł
Kujawsko-pomorskie	2 000 000 zł
Opolskie	1 917 675 zł
Mazowieckie	1 790 000 zł
Mazowieckie	1 609 028 zł

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych BIK

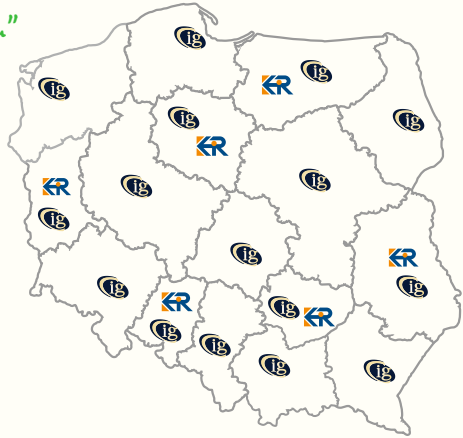
Centrum Informacji Gospodarczej Zapraszamy do współpracy!

*„Wiedza o tym, gdzie znaleźć informacje
i jak ich używać - to tajemnica sukcesu”
Albert Einstein*

**Pokazujemy, jak wykorzystać
siłę informacji gospodarczej
w biznesie i prywatnie.**

**Sprawdź kontrahentów
i odzyskaj należności
tak skutecznie, jak banki!**

www.cigi.pl

CIG Białystok:

ul. Św. Mikołaja 1/31 III p.
15-419 Białystok
tel. (85) 74 23 342
tel. kom. 605 255 291
bialystok@cigi.pl

CIG Kraków:

ul. Szlak 65/912, IX p.
31-153 Kraków
tel. (12) 63 32 240
tel. kom. 723 723 752
krakow@cigi.pl

KIR Opole

- przedstawiciel CIG:
Ul. Krakowska 51
45-076 Opole
tel. (77) 45 45 751
opole@cigi.pl

KIR Bydgoszcz

- przedstawiciel CIG:
Ul. Chodkiewicza 15
85-064 Bydgoszcz
tel. (52) 32 51 251
bydgoszcz@cigi.pl

CIG Gdańsk:

ul. Wały Piastowskie
1/1503, XV p.,
80-958 Gdańsk
tel. (58) 68 21 949
tel. kom. 723 723 754
gdansk@cigi.pl

KIR Lublin

- przedstawiciel CIG:
ul. Tomasz Zana 38a
20-601 Lublin
tel. (81) 52 40 464
lublin@cigi.pl

CIG Poznań:

ul. Gronowa 22/116
61-655 Poznań
tel. (61) 82 80 520
tel. kom. 723 723 753
poznan@cigi.pl

KIR Zielona Góra

- przedstawiciel CIG:
Ul. 1 Maja 3
65-404 Zielona Góra
tel. (68) 32 46 417
zielonagora@cigi.pl

CIG Katowice:

ul. Dąbrowskiego
22/515, V p.
40-954 Katowice
tel. (32) 35 97 980/981
tel. kom. 723 723 751
katowice@cigi.pl

CIG Łódź:

ul. Gdańska 91/93,
budynek F, 90-613 Łódź
tel. (42) 63 60 365
tel. kom. 607 055 584
lodz@cigi.pl

CIG Rzeszów:

ul. Zygmuntońska 9/105
35-025 Rzeszów
tel. (17) 85 33 460
tel. kom. 723 723 756
rzyszow@cigi.pl

CIG Wrocław:

ul. Gen. Wł. Sikorskiego 2-8/5
53-659 Wrocław
tel. (71) 78 88 401/402
tel. kom. 723 723 772
wroclaw@cigi.pl

KIR Kielce

- przedstawiciel CIG:
ul. Sienkiewicza 60a/6
25-501 Kielce
tel. (41) 34 48 529
kielce@cigi.pl

KIR Olsztyn

- przedstawiciel CIG:
Al. J. Piłsudskiego 11/17
10-959 Olsztyn
tel. (89) 52 36 764
olsztyn@cigi.pl

CIG Szczecin:

al. Bohaterów Warszawy
34/35, lokal 312, III p.
70-340 Szczecin
tel. (91) 43 10 660
tel. kom. 723 723 768
szczecin@cigi.pl

www.cigi.pl

Opracowanie Raportu:

Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o., Dział Marketingu, ul. Kruczkowskiego 8, 00-380 Warszawa

Emilia Ożarowska

tel. (22) 486 84 428

e-mail: emilia.ozarowska@cpb.pl

Grzegorz Kondek

tel. (22) 486 84 426

e-mail: grzegorz.kondek@cpb.pl

Kieszonkowcy

kradną nie tylko dla gotówki!
Nie pozwól im wykorzystać
swojej tożsamości!
Jeżeli utracisz
dokumenty
nie ryzykuj!
Natychmiast
zastrzeż je
w banku!
Nawet jeżeli
nie masz
swojego
konta.

Patronat honorowy:

Współpraca:

Patronat:

Organizator:

Kampania Informacyjna Systemu **DOKUMENTY ZASTRZEŻONE**

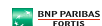
Sektor bankowy powszechnie uczestniczy w Systemie DZ. Poniżej przedstawiamy tylko wybrane banki, które uczestniczą w dodatkowej, społecznej Kampanii Informacyjnej:

Banki przyjmujące zastrzeżenia od wszystkich osób:

AIG BANK POLSKA SA

Banki przyjmujące zastrzeżenia od swoich Klientów:

Toyota Bank
www.toyotabank.pl

www.DokumentyZastrzezone.pl